

งานบริหารการศึกษาของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร

นายสัญญา สุรพันธุ์

005366

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาบริหารการศึกษา *

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2519

THE EDUCATIONAL ADMINISTRATIVE TASKS OF TEACHERS
COLLEGES IN BANGKOK METROPOLIS

Mr. Sunya Surapun

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1976

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต

วิมลรัตน์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ .. *วิมลรัตน์* .. ประธานกรรมการ

วิมลรัตน์ .. กรรมการ

วิมลรัตน์ .. กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย อาจารย์ จรุง มิลินทร์

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ งานบริหารการศึกษาของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร

ชื่อ นายสัญญา สุรพันธุ์

แผนกวิชา บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2518

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างของระบบบริหารภายในวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษางานบริหารการศึกษาของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร ในการบริหารงานค่านวิชากร การบริหารบุคคลกร การบริหารกิจการนักศึกษา การบริหารงานธุรการ การเงิน และการบริหารค่านความสัมพันธ์กับชุมชน
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับนักวิชากร ในการบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภท ของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อทราบปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างของระบบบริหาร และปัญหาการบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภท ของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามี 2 กลุ่มคือ กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 34 คน กลุ่มนักวิชากร จำนวน 275 คน การรวบรวมข้อมูลใช้การค้นคว้าจากเอกสารต่าง ๆ ของทางราชการ ใช้

แบบสอบถามบันทึกข้อมูล การสังเกต และการสัมภาษณ์

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีหาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Rho) ของลำดับ
ความสำคัญของงานแต่ละงาน และทดสอบ ที-เทสต์ (t-test)

สรุปผลการวิจัย

1. โครงสร้างระบบบริหารของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
และยึดหลัก การบริหารแบบสายบังคับบัญชา (Hierarchy) โดยมีโครงสร้างเป็น
สายบังคับบัญชาสายเดียว (The line form of structure) มีผู้อำนวยการ
เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด มีผู้ช่วยฝ่ายต่าง ๆ อย่างน้อย 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ
และฝ่ายปกครอง ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการยังไม่ได้แต่งตั้งให้เป็นทางการ

2. การปฏิบัติงานบริหารการศึกษาของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร ผู้บริหาร
ปฏิบัติค้ำจุนกิจการนักศึกษามากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่งานธุรการ การเงิน งานวิชาการ
งานบุคลากร และงานความสัมพันธ์กับชุมชนตามลำดับ นักวิชาการเห็นว่า ผู้บริหารปฏิบัติงาน
ค้ำจุนธุรการ การเงิน มากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่งานกิจการนักศึกษา งานวิชาการ
งานบุคลากร และงานความสัมพันธ์กับชุมชนตามลำดับ เมื่อเฉลี่ยความเห็นของ 2 กลุ่มพบว่า
งานธุรการการเงินเป็นงานที่วิทยาลัยปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาได้แก่งานกิจการนักศึกษา งาน
วิชาการ งานบุคลากร และงานความสัมพันธ์กับชุมชนตามลำดับ

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารกับนักวิชาการในงานทั้ง 5 ประเภท ปรากฏ
ว่ามีความเห็นสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ คือ มีความเห็นไม่แตกต่างกันในงานค้ำจุนวิชาการ งาน
ธุรการ การเงิน และความสัมพันธ์กับชุมชน แต่แตกต่างกันในงานค้ำจุนบริหารบุคลากรและงาน
กิจการนักศึกษา

4. ปัญหา โครงสร้างระบบบริหารและการบริหารการศึกษา ทั้งผู้บริหาร และ
นักวิชาการ ส่วนมากเห็นตรงกันว่า ควรกระจายอำนาจการบริหารมากขึ้น และเร่งสนับสนุน
งานวิจัยค้นคว้า ด้านวิชาการควบคู่ไปกับการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนให้มากขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title : The Educational Administrative Tasks of
Teachers' Colleges in Bangkok Metropolis.

Name : Mr.Sunya Ssrapun.

Department : Educational Administration.

Academic Year : 1975

ABSTRACT

The purposes of the research

1. To study the educational administrative structure of the teachers' colleges in Bangkok Metropolis.

2. To study the educational administrative tasks in the teachers' colleges in Bangkok Metropolis, especially the academic administration, the personnel administration, the pupil personnel the school business and finance, and the school community relations.

3. To compare the ideas of the administrators and the teachers about the five educational administrative tasks in the teachers' colleges in Bangkok Metropolis.

4. To investigate the problems concerning administrative structure and the five educational administrative tasks in the teachers' colleges in Bangkok Metropolis.

Method of study

Questionnaires were distributed to 34 administrators and 275 teachers. Additional data were collected from official reports: written records, observations and interviews.

Percentage, mean, S.D, Rho, Rank correlation and t-test were used as the methods for analysis

The research conclusions

1. The educational administrative structure of the teachers' colleges in Bangkok Metropolis were similar. They followed hierarchy system with one-line form of structure. The director was the chief administrator with at least 3 administrative sections under his responsibility: academic administration, business and finance, and school ruling, Deputy director hasn't been an official position yet.

2. Administrators were involved mostly with pupil personnel administration, school business and finance ranked second. The third, fourth and fifth ranks of involvement were respectively academic administration, personnel administration and the school community relations. The teachers were involved mostly with school business and finance, pupil personnel administration ranked second. The third, fourth and fifth ranks of involvement were respectively academic administration, personnel administration and the school community relations. Both administrators

and teachers were mostly involved with school business and finance. The pupil personnel, the academic administration, the personnel administration and the school community relations were respectively concentrated.

3. Administrators and teachers did not differ in their perceptions in three categories of administrative tasks: the academic administration, the school business and finance, and the school community relations. Different opinions between the two groups were significantly found in the tasks concerning personnel and pupil personnel administration.

4. The majority of administrators and teachers agreed upon the ideas of administrative decentralization. They both perceived the priority in supporting research together with building community relations.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความร่วมมือและช่วยเหลือจากหลายท่าน คือ

อาจารย์ จรุณ มิลินทร์ รองอธิบดีกรมการฝึกหัดครู ฝ่ายบริหาร ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ได้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดีที่สุด

อาจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมิตร คุณานุภร อาจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุศลย์ และ ดร.ทองอินทร์ วงศ์โสธร ได้ให้ข้อเสนอแนะบางประการในการใช้วิธีทางสถิติมาวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับจากทุกท่าน จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ
ที่นี้ด้วย

สัญญา สุรพันธ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช
กิตติกรรมประกาศ	ญ
รายการตารางประกอบ	ฉ
รายการแผนภูมิประกอบ	ท
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	7
วิธีดำเนินการวิจัย	7
ลำดับขั้นการ เสนอข้อมูล	8
2 เอกสารอ้างอิงและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
การบริหารการศึกษาในวิทยาลัยครู	11
การบริหารทางก้าวิชาการ	12
การบริหารทางก้าบุคคลากร	18
การบริหารกิจการนักเรียน	21
การบริหารธุรการการเงิน	24
การบริหารก้าความสัมพันธ์กับชุมชน	25

3	วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล	29
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	29
	สมมุติฐาน	29
	ประชากรตัวอย่าง	30
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
	การสร้างแบบสอบถาม	31
	การทดลองแบบสอบถาม	33
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
	แบบสอบถามที่ไ้รับคืน	34
	ลำดับขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล	35
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
	การวิเคราะห์ข้อมูล	40
	ปัญหาการบริหารการศึกษาของวิทยาลัยครู	61
	สรุป	66
5	สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ	69
	ผลการวิจัย	71
	อภิปราย	73
	ข้อเสนอแนะ	83
	บรรณานุกรม	89
	ภาคผนวก	94
	ประวัติการศึกษา	150

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนข้อมูลที่มีอยู่ในแบบสอบถาม	33
2 จำนวนผู้ที่ส่งแบบสอบถามและจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน	35
3 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามแบ่งตามลักษณะเพศ	43
4 จำนวนผู้บริหารนักวิชาการจำแนกตามอายุ	44
5 จำนวนผู้บริหารและนักวิชาการจำแนกตามอายุราชการ	45
6 วุฒิการศึกษาของผู้บริหารและนักวิชาการ	46
7 ลำดับที่ของการบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภทโดยแยกเป็น 17 หมวด	50
8 การบริหารการศึกษาคำนวณวิชาการตามความเห็นของผู้บริหารและนักวิชาการ	52
9 การบริหารการศึกษาคำนวณบริหารมูลสาร	53
10 การบริหารการศึกษาคำนวณบริหารกิจการนักศึกษารวมความเห็นของผู้บริหาร และนักวิชาการ	54
11 การบริหารการศึกษาคำนวณบริหารธุรการการเงิน ตามความเห็นของ ผู้บริหารและนักวิชาการ	55
12 การบริหารการศึกษาคำนวณความสัมพันธ์กับชุมชนตามความเห็นผู้บริหาร และนักวิชาการ	56
13 เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร กับนักวิชา การในการบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภท	57
14 ลำดับความสำคัญของงานบริหารการศึกษาทั้ง 5 ประเภทตามความ เห็นของผู้บริหารและนักวิชาการ	58

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่

หน้า

1	แผนภูมิการบริหารการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร	41
2	แผนภูมิเปรียบเทียบการบริหารงานทั้ง 5 ประเภทของ
ผู้บริหารและนักวิชาการของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร ...	60
3	แผนภูมิโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการในวิทยาลัยครูตาม
พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2518	75

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย